

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

TIDNING

för

KONST, SLÖJD OCH HUSHÅLLNING.

N:o 46. } Tryckt hos Gno. Löwngren. Göteborg. { 1834
1 Dec.

Giotto's O.

Anledningen till denna benämning är följande. Påfven Benedikt IX, som ville på allt sätt pryda St Peterskyrkan i Rom, affärdade en af sina hofmän till Sienna och Florens för att derom rådgöra med de berömdaste Målare. Han vände sig till Giotto, yppade för honom den Helige Fadrens afsigt, och anhöll om några teckningar och utkast, att vid hemkomsten förevisa sin principal. Giotto, ganska ferm tecknare, tog då ett stycke papper och uppritade på fri hand en cirkel, samt bad den utskickade öfverlemna det åt Påfven. Kommissionen blef riktigt framförd, och man fann cirkeln så väl gjord, att man icke, utan Legatens heligaste försäkringar, kunde öfvertygas derom, att den hade blifvit uppdragen utan behörigt instrument. Påfven och hans hof drogo deraf det resultat, att Giotto var den störste målare af alla, hvarföre han ock erhöll arbetet. Så berättar Fiibien händelsen. Tu sei piu tondò che l'O du Giotto, säger ännu Italienaren ordspråkvis om en obildad, bornerad och föga fintlig menniska.

O x ö ga.

Så kallas den ovala öppning eller det lilla fönster, som måste anbringas på frisen af stora byggnader, eller helst

öfvan fönstren, för att upplysa halfvåningarna. På palats nödgas Architekten ofta bruka oxögon öfver fönstren i förnämsta våningen, och för att förekomma en obehaglig effekt, måste han söka till att gömma den bland fönsterornamenterna. Deras bästa plats är likväl frisen, emedan de der remplacera metoperna, som, tillfölje af sin upprinnelse, böra vara öppna.

Att åtskilja guld från förgylt silfver
och koppar.

Man upplöser borax i vatten och borstar guldet med en deruti indoppad fin borste, samt beströr det derefter med litet finstött svafvel. Sedan gör man pjesen glödhet, och afkyler den i vatten. Förgyllningen kan nu med en styf borste lätt borttagas — Vill man göra en silfverpjes qvitt sin förgyllning, så bstryker man den med en deg af pulveriseradt salmiak och skedvatten; sedan uppvärmer man den tills den börjar ryka och bli nästan torr, En styf borste borttager då lätt förgyllningen.

Att göra det så kallade Silfverträdet.

Slå i en klotrund flaska eller annat lika formadt glas 4 drachmer silfverniträt, upplöst i 1 ℔ distilleradt vatten, och lagg kärlet på ett ställe, der det ej blir rubbadt. Derefter tillsläs 4 drachmer Merkur. På en kort tid precipiterar sig silfret i en figur, som föreställer ett ganska vackert träd, och hvilket man kalladt arbor Dianæ.

Att rengöra Läder.

Tag: Fransk gulockra 1 ℔, bomolja en barnsked; blanda detta så tillsammans, att oljan ej synes, och tilldgg då: piplera 1

$\frac{1}{4}$, stärkelse $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{4}$. Uppblanda alltsamman i kallt vatten och bestryk lädret dermed. När detta torkat, afborstas eller afgnides det väl.

Att rengöra Marmor.

Tog Spanskgröna och Pimpsten, väl pulveriserade med nyligen släckt kalk, och uppblanda med såplut tills det blir som ett någorlunda fast kitt. Lågg det i en ylletrasa och gnid fläckarna dermed, men endast på ett sätt, och ej fram och tillbaka. Skölj af med såpa och vatten, och förnya gnidningen, om så behöfves.

Kemisk Barometer.

Man blandar tillhopa 3 drachmer kamfert, $\frac{1}{2}$ drachma salpetter och $\frac{1}{2}$ drachma sandrak, hvilka man, väl pulveriserade, slår på en lång cylindrisk luktflaska af hvitt glas, och fyller den sedan ända till proppen med vanligt brännvin. Öppningen tillslutes bäst med en blåsa, i hvilken man, om så behöfves, kan sticka en nål. När man ställer denna flaska på ett ställe, der den ej blir rubbad, i fria luften, så stiger vätskan deruti, efter luftens tryckning och formerar åtskilliga krystallisationer, hvilka snart sammanfalla i en hvit klump och taga ett utseende som rosorna på frusna fönsterrutor. Ån synes blott idel småstjerner, ån idel små tråd, som stiga uppåt, och ofta visa sig blott oordentliga ullformiga tappar, ej oika snöflingor. Stundom lössliter sig en stor del af dessa, och flyter ofvanpå ytan. När man skall få vackert, torrt och beständigt godt väder, faller alltsamman åter till botten. Vindstormar hafva det mesta inflytandet på denna väderspåman.

Ett naturligt Tandpulver.

Man gnider tänderna med Smultren, och nyttjar dertill fingret eller en fin, mjuk borste. Smultren, utan vidare beredning, upplösa vinstenen, som vanligt sätter sig på tänderna, och förbättra tillika en elak andorägs.

Amalgam.

Det vanligaste till elektriska frottörer göres af 2 delar quicksilfver och en del stanniol med något sönderstöt krita, hvilka sammanblendas till massan blir som en deg. Fagelsmannen Higgin berättade ett af 4 delar merkur och en zink, Lichtenberg åter ansåg för bäst ett amalgam af 5 delar zink samt litet gult vax, hvilket jemt pålägges på ett med litet svinster bestreket läder, med hvilket elektrisitetens kulan guides ganska väl. På kudden styckes alldeles intet amalgam. — Cavallo och Singer hafva föreslagit och nyttjat något olika komponerade amalgamer.

Några Frugtslags dietiska egenskaper.

Äpplen äro helsosamma och i flera fall af medicinsk nytta i bröstsjukdomar och flegmatiska krämpor. I allmänhet böra de förråras kokade eller stekta. De mera aromatiska slagen äro de bästa att äta i deras naturliga tillstånd.

Päron äro nästan enahanda i deras verkan med sötäpplen, men hafva derjente en laxerande och vädergivande egenskap.

Plommon äro i allmänhet en helsosam frukt, och hafva samma egenskaper som päron, att laxera och orsaka väder. Ätas de något omogne och i större mängd, förorsakade magplåga och ref i inefvorna.

Kersbär äro helsosamma, att förtära i flera sjukdomar, helst i röfvebrar.

Persikor äro ej serdeles födande, men mycket saftfulla och nyttiga i gallagtiga sjukdomstillfällen.

Aprikoser hysa mera grötämne än persikor, men äro böjda för jäsnings och att åstadkomma syra i svaga magar. Der de ej äro tjenlige, kyla de och lägga grund till röta.

Vinbär; mogna hafva de samma egenskaper som kersbär, och njutas omogne, kyla de. De svarta anses för helsosammast.

Krusbär gifva en välsmaklig, kylande föda, och äro ganska tjenlige att äta af dem, som dragas med stenpassion.

Gurkor äro välsmakande och kylande i varmt väder; men att hindra dem bli skadliga för magen, måste saften utkrammas sedan de blivit skurna i skifvor, och vinätticka, peppar och salt tilläggas.